

Priesters m/v

Tekst: dr. W.H.Th. Moehn

De tijd die voor onderzoek beschikbaar is, moet verdeeld worden over de grote projecten, waaraan gedurende een aantal jaren gewerkt wordt, en de projecten die 'langskomen' en de moeite waard zijn om er enige tijd mee bezig te zijn.

Over het meerjarenproject 'uitgave van de werken van Guido de Brès' heb ik al eerder in deze rubriek geschreven. Ondanks de beperkingen door de coronapandemie is er goede voortgang. Over een conferentie ter gelegenheid van de vijfhonderdste geboortedag van De Brès (DV in 2022) wordt nagedacht.

Priesterschap van alle gelovigen

Daarnaast zijn er de thema's waarvoor je aandacht gevraagd wordt. Zo heb ik recent een bijdrage geleverd aan het themanummer van *Protestants Nederland* over avondmaal en mis en heb ik op 7 april een reactie gegeven tijdens het online symposium dat de Theologische Universiteit Apeldoorn organiseerde rond het verschijnen van het proefschrift van de rooms-katholieke priester dr. Martijn Pouw. In zijn proefschrift heeft hij de visie van Luther en Calvijn op het priesterschap van alle gelovigen bestudeerd en vergeleken met het standpunt van de Rooms-Katholieke Kerk. Dit thema zal me nog enige tijd bezighouden vanwege de geboden mogelijkheid om de bijdrage te publiceren voor een breder publiek.

Elkaar dienen

Verfrissend klinken de woorden van Luther: 'Alles wat door de doop heen is gekropen, mag zich erop beroemen reeds tot priester, bisschop en paus te zijn gewijd. Een schoenmaker, een smid of een boer heeft ook elk zijn eigen ambt en functie, maar toch zijn zij allen op gelijke wijze priesters. En ook moeten zij elk met hun eigen ambt of beroep de naasten ten dienste zijn. Zo zullen de diverse functies alle gericht zijn op het belang van de gemeenschap, om de naasten naar lijf en ziel te ondersteunen, net zoals alle lichaamsdelen elkaar dienen.'

Kinderen in Genève leerden antwoord te geven op de vraag, waartoe Christus' priesterschap dient: 'Ten eerste, aangezien Hij onze Middelaar is, om ons te verzoenen met God, Zijn Vader. Vervolgens daartoe, dat wij door middel van Hem over de toegang beschikken om eveneens ons voor God te stel-

Een zestiende-eeuwse afbeelding van een priester die de mis bedient.

len en God onszelf met al het onze ten offer aan te bieden. En op die manier zijn wij medewerkers aan Zijn priesterschap.'

De laatste woorden klinken ons niet vertrouwd in de oren – ik heb mijzelf nog nooit horen zeggen: 'Ik werk mee aan Christus' priesterschap'. Waarschijnlijk is deze manier van spreken ondergesneeuwd vanwege de zware kritiek op de toenmalige invulling van het priesterschap.

Niet offeren

Vorige maand is de fraaie uitgave gepubliceerd van Calvijns geschrift *De artikelen van de faculteit der heilige godgeleerdheid te Parijs – met het tegengif tegen het venijn*. Dr. Olivier Labarthe heeft zowel de Latijnse als de Franse versie uitgebreid van aantekeningen voorzien. Meer dan zestig doctoren hebben deze artikelen ondertekend en trouw gezworen aan het katholieke geloof. Op een ironische manier heeft Calvijn gereageerd door eerst net te doen alsof hij de geloofsartikelen verdedigt. Daarna slaat de toon om en komt hij met een inhoudelijke weerlegging op basis van argumenten uit de Schrift.

Wanneer het over priesters gaat, tekent Calvijn aan: volgens Gods gebod moet men hen niet aanstellen om te offeren, maar om de kerk te besturen en de kudde van de Heere met Zijn Woord te weiden. De macht om te vergeven is niet gebonden aan mensen, zodat al wie de vergeving verkondigt, die God ons om niet schenkt, de zondaar in diens geweten en voor Gods gericht vrijmaakt.

Vandaar: priesters gezocht m/v. Heel dicht zijn we hier bij Luthers uitdagende woorden uit *De vrijheid van een christen*, namelijk de roeping om voor de ander een Christus te zijn. ■

Dr. W.H.Th. Moehn is bijzonder hoogleraar Geschiedenis van het gereformeerd protestantisme vanwege de Gereformeerde Bond aan de Protestantse Theologische Universiteit (PTHU - vestiging Amsterdam).